

ÁTADTÁK A POSTUMUS HONORIS CAUSA ELISMERÉSEKET

A Magyar Művészeti Akadémia Makovecz Imre utcai szalonjában december 17-én [Turi Attila](#) elnök az MMA tagozatvezetőivel közösen postumus honoris causa címet adott át Fülöp Viktor (1929–1997) Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas táncművész, Kovács Dénes (1930–2005) Kossuth-díjas hegedűművész, Martin György (1932–1983) Erkel Ferenc-díjas néprajzkutató és Zolnay Pál (1928–1995) Balázs Béla-díjas filmrendező hozzátartozóinak. Az esten közreműködött [Császár Angela](#) Jászai Mari-díjas színművész, kiváló és érdemes művész, az MMA rendes tagja.

Turi Attila
Fotó: Walter Péter

Az est moderátora, Borbély László író, szerkesztő, az MMA Művészkör magazinjának felelős szerkesztője bemutatta és köszöntötte a megjelenteket, illetve az ünnepségen fellépő zenészeket, Hochstein Lilit (blockflöte), Beczner Barbarát (hegedű) és Kormos Balázst (gitár). Ezt követően átadta a szót Turi Attila elnöknek.

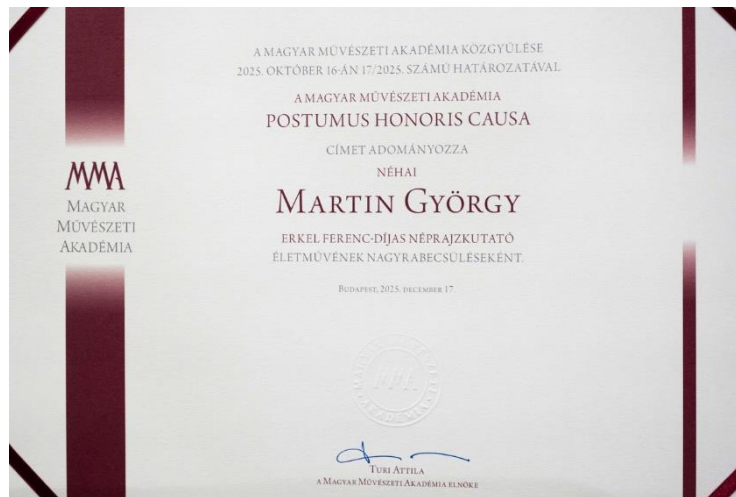
Az elnök köszöntőjében emlékeztetett arra, hogy az MMA közgyűlése még az ősszel döntött az elismerés odaítéléséről, melynek átadására hagyományosan az adventi várakozás időszakában kerül sor. „A postumus honoris causa cím létesítése abból a meggyőződésből fakadt, hogy a Magyar Művészeti Akadémia elsősorban, lényegét tekintve szellemi közösség, mely már azelőtt is létezett, hogy egyesületi, társadalmi szervezeti vagy bármilyen hivatalos formát öltött volna – mondta el Turi Attila. – Mindig is voltak olyan alkotóink, akik saját

tehetségükön, érdekkörükön túlmutatóan fontosnak tartották nemzeti közösségük, hazájuk szolgálatát. Amikor átadjuk ezt az elismerést, a mostani díjazottak mellett egyúttal megemlékezünk minden már eltávozott akadémikus és nem akadémikus elődünkről, a magyar kultúra nagy formátumú alkotóiról.”

A Fülöp Viktort laudáló [Kiss János](#), az MMA alelnöke úgy fogalmazott, hogy a Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas táncművész alakjával megváltozott a balettszínpad atmoszférája: „Új művekről nem is szólva, még a régi darabok konvencionálisra kopott színvilága is felfrissült az általa hordozott igazságtartalom következtében – mondta Kiss János. – Pályafutása során végigtáncolta az operaházi repertoár szinte minden darabja főszerepét. 1964-ben feleségével és partnerével, Kun Zsuzsával együtt koreografálta Láng István balettjét, a *Mario és a varázslót*. A darabot ő rendezte, és ő táncolta Cipolla szerepét is. Kiemelkedő, emblemikus alakításai a *Bihari nótája* »táncmonológja«, *A fából faragott királyfi* címszerepe, *A bahcsiszeráji szökőkút* Girej kánja, a *Párizs lángjaiból* Philippe karaktere, a *Giselle* Albert hercege, a *Spartacus* és *A csodálatos mandarin* címszerepe. Több külföldi társulatnál is vendégszerepelt. Táncolt Moszkvában, Londonban, Vichyben és Permbeben. Emlékére 1998-ban Fülöp Viktor-ösztöndíjat alapítottak balettművészek számára, melyben évente tízen részesülhetnek. Az ösztöndíjat minden évben április 29-én, a tánc világnapján adják át.”

A laudációt Császár Angela olvasta fel, valamint megosztotta személyes emlékeit is a táncművészeiről. Turi Attila a díjazott fiának, Fülöp Gergelynek adta át az oklevelet.

A Martin György méltatását felolvasó [Juhász Zoltán](#) akadémikus kiemelte, hogy az Erkel Ferenc-díjas néprajzkutató, magyar tánc-történész, zenefolklorista lenyűgöző és egyedülálló néptáncismeretét a néptánc és népzene területén 1951-től rendszeres gyűjtőmunka mélyítette, amely a magyar nyelvterület feltárásán túl a szomszéd országokra, a Kárpát-medencében élő népek – szlovákok, románok, gorálok, németek és cigányok – táncfolklorjára is kiterjedt. „Emellett összehasonlító tánc-kutatással is foglalkozott, s a népdalokat is feljegyezte. Számos tanulmánya jelent meg magyar és külföldi szakfolyóiratokban; jelentősek a különféle metrikai, ritmikai megörökítései. Tánc-kultúránk egészéről ad átfogó képet munkája, az egyetemi tankönyvként megjelent *A magyar folklór* című kötet *Tánc* fejezete, mely a magyar tánc-kincs történeti rétegeiről ad új összefüggéseket feltáró összegzést” – hangzott el. [Zsuráfszky Zoltán](#), az MMA rendes tagja személyes szavakkal egészítette ki az elhangzottakat, az oklevelet Martin György hozzátartozói, Éri Katalin és Éri Márton vette át.

A következő díjazott, Kovács Dénes hegedűművész méltatását ([Szecsődi Ferenc](#) hegedűművész, az MMA rendes tagja írását) Császár Angela olvasta fel. Az akadémikus a XX. század egyik legnagyobb magyar muzsikusanak nevezte Kovács Dénes hegedűművészt, aki 1955-ben kölcsönhangszerrel nyerte meg a világ egyik legrangosabb zenei versenyét, a Carl Flesch Nemzetközi Hegedűversenyt Londonban. „Elhalmozták csábító ajánlatokkal, ám ő a szakma általános elképedésére hazatért, mert szívében-lelkében magyarnak érezte magát, és szülőföldjén szeretett volna élni és dolgozni. Huszonhét évesen lett a Zeneakadémia tanára. Fáradhatatlanul dolgozott, küzdött zenekultúránk elismertetéséért. 1967-ben kinevezték a Zeneművészeti Főiskola főigazgatójának” – hallhattuk a méltatásban. „Hubay Jenő munkássága mellett Kovács Dénes vezetésével egy második aranykor köszöntött be az intézmény életében, irányítása alatt a tehetségekből világsztárok születtek, minden segítséget megadott a hallgatóknak, hogy tudásuk kibontakozhasson. Beethoven hegedűversenyének lemezfelvételét a legjobbnak választották a világon, valamint további lemezfelvételei is örökérvényűek.” [Tóth Péter](#) tagozatvezető távollétében [Dubrovay László](#) akadémikus beszélt a díjazotról, majd az elnökkel közösen Kovács Dénes unokahúgának, Csévi Flórának adta át az elismerést.

Dubrovay László és Csévi Flóra

Fotó: Walter Péter

[Zsigmond Dezső](#) és [Buglya Sándor](#) akadémikusok laudációját Zolnay Pálról Császár Angela olvasta fel. Mint megtudtuk, Zolnay Pál életműve sokrétű. A magyar filmtörténet egyik legnagyobb újtója volt, aki minden filmjében bővítette a hagyományos dramaturgia kereteit. A magyar filmtörténet

kiemelkedő darabját alkotta meg a *Fotográfia* című művel, a dokumentumfilmés stílus és a hagyományos realizmus keveredésének szerencsés összhangjára talált rá a *...hogy*

szaladnak a fák! című alkotásával. Játékfilmjei mellett a dokumentumfilm műfajában is jelentős életművet hozott létre. Minden ötletét, motívumát rövidfilmekkel előtanulmányozta. Baráti körében nem csak színészek, írók, de költők is szép számmal voltak, akik hatottak alkotásaira. Elsősorban ilyen volt Weöres Sándor és Nagy László. Zolnay Pál vers és kép egymásra utaltságában új formát alkotott: a belső monológok és az álmjelenetek költői szövetét hozta létre. Zsigmond Dezső emlékező gondolatait követően Zolnay Pál fia, Zolnay János vette át a *postumus honoris causa* oklevelet.

Fülöp Gergely, Zolnay János, Csévi Flóra, Éri Katalin és Éri Márton
Fotó: Walter Péter

B. L.